

Силабус курсу

БІБЛІОГРАФОЗНАВСТВО ТА БІБЛІОГРАФІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ

Галузь знань: **02 «Культура і мистецтво»**

Спеціальність: **029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа»**

Ступінь вищої освіти: **перший (бакалаврський)**

Освітньо-професійна програма: **«Документознавство та інформаційна діяльність»**

Рік навчання: **I**

семестр: **I**

Кількість кредитів: **4**

мова викладання: **українська**

КЕРІВНИК КУРСУ

ПП:

к.е.н., доцент **Возьний Казимир Зіновійович**

Контактна інформація:

k.voznyi@wunu.edu.ua, kasio@ukr.net, +380673524766

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Актуальність вивчення дисципліни «Бібліографознавство» зумовлена зростанням ролі інформації в усіх сферах людської життєдіяльності. Питання та проблеми роботи з інформацією, дослідження способів та методів її обробки та систематизації набувають особливого гостроту в умовах інформаційного буму. Завдання навчального курсу полягає в тому, щоб дати студентам ґрунтовні знання про бібліографічну діяльність як наукову дисципліну, що вивчає теорію, історію, методологію, технологію, методику та організацію бібліографії. Результатом змістовного засвоєння навчального курсу повинні стати вміння фахово працювати з документами та першоджерелами, подавати матеріал узагальнюючого змісту, що характеризує бібліографічну науку в цілому: її об'єкт, предмет, методи, зв'язки з іншими науками тощо; володіння сучасною системою понять, що її розробило бібліографознавство, а потім на її підставі – дослідження сучасного стану бібліографії, особливостей організації та методики бібліографічної роботи бібліотек; вміння працювати зі спеціальною літературою. Засвоєння курсу дасть можливість студентам також набутти фундаментальні теоретичні знання і практичні навички щодо основ організації та ведення бібліографічної роботи з дотримання існуючих, норм, стандартів та викликів часу.

СТРУКТУРА КУРСУ

Години (лек. / сем.)	Тема	Результати навчання	Завдання
-----------------------------------	-------------	----------------------------	-----------------

2 / 2	1. Пропедевтика бібліографознавства. Вступна лекція	Знати сутність, завдання й особливості навчальної дисципліни, її категоріальний апарат та усвідомлювати логічну нішу курсу у системі професійних знань. Характеризувати основні функції, завдання, структуру і методи бібліографознавства	поточне опитув.
2 / 2	2. Поняття бібліографічної інформації	Аналізувати та розуміти природу та основні складові системи «документ-споживач», суть поняття бібліографічної інформації, її складові та форми представлення. Знати що таке документально-бібліографічні потреби як предметний базис науки і навчального курсу, засвоїти інституційну специфіку суспільних функцій бібліографічної інформації та її родові особливості, відмінності від інформації загалом.	поточне опитув.
2 / 2	3. Визначення бібліографії	Розуміти історичні особливості генезису бібліографічної діяльності як самостійного і особливо виду бібліотечної роботи, досвідну специфіку раннього періоду розвитку бібліографії. Засвоїти еволюційні відмінності в трактування суті та предмету бібліографічної діяльності. Аналізувати змістові відмінності різних варіантів трактування предмету бібліографії початку ХХ століття та нової епохи цифрового суспільства.	поточне опитув.
2 / 2	4. Структура практичної бібліографічної діяльності: загальна характеристика	Знати принципові засади компонентної структуризації бібліографознавства як виду практичної діяльності, чітко розрізняти поняття суб'єктів та об'єктів бібліографічної діяльності. Засвоїти зміст поняття бібліографічного пошуку як вихідної процесуальної основи всієї практичної бібліографії. Здійснювати загальний аналіз та оцінку рівня ефективності пошукових процесів та процедур.	поточне опитув.
4 / 4	5. Бібліографування як процес виробництва бібліографічної інформації: його методи	Вивчити та засвоїти практично загальну модель методів бібліографування. Розуміти суть та призначення процесів бібліографічного виявлення та відбору. Засвоїти суть поняття бібліографічної характеристики інформації, суть бібліографічного групування та особливості різних його способів. Знати що таке бібліографічний запис як ключове поняття практичної бібліографії, бібліографічний покажчик, як типовий і	поточне опитув.

		найбільш поширений різновид бібліографічної продукції.	
4 / 4	6. Класифікація бібліографічних посібників	Знати суть, основи та завдання видової класифікації бібліографічних посібників, їхні предметні жанри та особливості кожного з них. Розуміти відмінності та вміти чітко розрізняти бібліографічні посібники за їх суспільним призначенням, за особливостями об'єкта обліку, за специфікою методів бібліографування інформаційного контенту. Освоїти основи створення та класифікації цифрових версій повнотекстових бібліографічних та біобібліографічних посібників.	поточне опитув.
2 / 2	7. Класифікація бібліографії	Розуміти необхідність та знати основні дискусійні аспекти проблеми видової класифікації бібліографії за ознакою її суспільного призначення: два підходи до розв'язання проблеми; альтернативні підходи та ознаки класифікації. Розуміти організаційно-відомчу структуру сучасної бібліографії. Вміти класифікувати бібліографію за іншими сучасними ознаками (змістом документів, що обліковуються, за особливостями відображення документів, за характером бібліографічної інформації).	поточне опитув.
4 / 4	8. Бібліографічне обслуговування: його види.	Розуміти природу та усвідомлювати необхідність довідково-бібліографічного обслуговування, знати видову специфіку та його різновидності. Аналізувати характер та вміти оцінювати рівень ефективності та якості основних складових процесу бібліографічного обслуговування. Сформувати практичні навички налагодження якісного бібліографічного обслуговування та вміння підвищувати його технологічну і комунікативну сервісність.	поточне опитув.
2 / 2	9. Об'єкт, предмет і структура бібліографознавства.	Засвоїти принципову відмінність між двома вимірами (аспектами) бібліографознавства: бібліографія, як наука і бібліографія, як сфера практичної професійної діяльності; предмет бібліографознавства та предмет бібліографії. Сформувати структуроване уявлення про бібліографознавство загалом.	поточне опитув.

2 / 2	10. Методологія бібліографії і бібліографознавства.	Засвоїти концептуальні основи та відмінності методологій бібліографознавства та бібліографії, принципів бібліографії та суть бібліографічного методу. Вивчити роль сучасних бібліотечних АБІСів в контексті основних бібліографічних процесів та їх бібліографічний функціонал на прикладі АБІС «УФД/Бібліотека», здобути базові технологічні навички роботи з АБІСом.	поточне опитув.
2 / 2	11. Бібліографознавство в системі суміжних галузей знань.	Освоїти структурологічну систему взаємних змістових зав'язків бібліографознавства та інших суміжних наук і галузей знань (документознавство, книгознавство, соціальна інформатика тощо).	поточне опитув.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Долбенко Т. О., Горбань Ю. І. Документні ресурси бібліотек : навч. посіб. Київ. : Ліра-К, 2019. 348 с.
2. Женченко М. І. Загальна і спеціальна бібліографія : навч. посіб. Київ. : Жнець, 2019. 255 с.
3. Кияниця Є. О. Зв'язки бібліотек з громадськістю в соціокультурному просторі регіону : монографія. Київ. : Ліра-К, 2021. 180 с.
4. Копанєва В. О. Бібліотека в середовищі цифрової науки : системно-інтеграційна взаємодія : монографія. Київ. : Ліра-К, 2020. 322 с.
5. Матвієнко О. В., Цивін М. Н. Концепція професійного спрямування за спеціальністю "Інформаційна, бібліотечна та архівна справа" : метод. посіб. К. : ЦУЛ, 2018. 102 с.
6. Палеха Ю. І., Іванова І. О., Черепуха Л. О. Бібліотечне фондознавство : навч. посіб. / за заг. ред. Ю. І. Палехи. К. : Ліра-К, 2022. 276 с.
7. Палеха Ю. І., Смолівик І. В., Геращенко М. В. Стандартизація в документально-інформаційній, бібліотечній, архівній та видавничій справі : навч. посіб. Київ. : Ліра-Київ, 2021. 220 с.
8. Шаравара Т. О. Інформаційний пошук і робота з бібліотечними ресурсами : навч. посіб. Київ. : Ліра-К, 2019. 256 с.
9. Швецова-Водка Г. М. Вступ до бібліографознавства : навч. посіб. Київ. : Кондор, 2020. 216 с.
10. Швецова-Водка Г. М. Загальне бібліографознавство : навч.-метод. посіб. Київ. : Кондор, 2020. 203 с.
11. Швецова-Водка Г. М. Загальне бібліографознавство. Бібліографічні ресурси України : навч. посіб. Київ. : Кондор, 2019. 220 с.
12. Шипота Г. Є. Бібліографічна діяльність : практикум. Київ. : Ліра-К, 2020. 176 с.
13. Вовк Н. С. Автоматизація підсистеми обслуговування читачів у системі електронної бібліотеки. *Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія.* 2020. № 2. С. 27–34.
14. Закупень Н., Швець Т. Впровадження автоматизованої бібліотечно-інформаційної системи в бібліотеці коледжу. *Бібліотечний форум : історія, теорія і практика.* 2021. № 2. С. 15–16.
15. Коваль Т., Лопата О. Сучасні підходи щодо забезпечення інформаційної безпеки бібліотечно-інформаційної діяльності. *Бібліотечний форум : історія, теорія і практика.* 2019. № 1. С. 43–44.

16. Копанєва В. О. Бібліотека цифрової науки. *Вісник Національної академії наук України*. 2019. № 4. С. 76–85.
17. Мороз А. Майбутня бібліотека очима сучасної молоді. *Бібліотечний форум : історія, теорія і практика*. 2021. № 2. С. 6–7.
18. Рудзський Л., Тітова Н. Корпоративність, як універсальний механізм міжбібліотечної взаємодії: приклади деяких практик. *Бібліотечний форум : історія, теорія і практика*. 2021. № 2. С. 12–14.
19. Соколовська Л. Інноваційні форми рекламно-інформаційної діяльності бібліотек. *Бібліотечний форум : історія, теорія і практика*. 2019. № 1. С. 20–25.
20. Стронська Н. Т. Електронна бібліотека в контексті інформаційної моделі "Українська бібліографія в особах". *Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія*. 2019. № 1. С. 43–49.
21. Стронська Н. Т. Електронна бібліотека як структурна частина інформаційної моделі "Українська бібліографія в особах": постановка проблеми. *Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія*. 2019. № 4. С. 37–43.
22. Бібліографознавство [Текст] : навч.-метод. матеріали / уклад. І. Б. Гавліч. – Тернопіль : ТНЕУ, 2015. – 24 с.
23. Долбенко, Т. О. Документні ресурси бібліотек [Текст] : навч. посіб. / Т. О. Долбенко, Ю. І. Горбань. – К. : Ліра-К, 2019. – 348 с.
24. Кияниця, Є. О. Зв'язки бібліотек з громадськістю в соціокультурному просторі регіону [Текст] : монографія / Є. О. Кияниця. – К. : Ліра-К, 2021. – 180 с.
25. Книгознавча школа [Текст] : антологія / уклад. В. М. Медведєва. – К. : Ліра-К, 2017. – 644 с.
26. Копанєва, В. О. Бібліотека в середовищі цифрової науки : системно-інтеграційна взаємодія [Текст] : монографія / В. О. Копанєва. – К. : Ліра-К, 2020. – 322 с.
27. Палеха, Ю. І. Стандартизація в документально-інформаційній, бібліотечній, архівній та видавничій справі [Текст] : навч. посіб. / Ю. І. Палеха, І. В. Смоловик, М. В. Геращенко. – К. : Ліра-К, 2021. – 220 с.
28. Палеха, Ю. І. Бібліотечне фондознавство [Текст] : навч. посіб. / Ю. І. Палеха, І. О. Іванова, Л. О. Черепуха ; за заг. ред. Ю. І. Палехи. – К. : Ліра-К, 2022. – 276 с.
29. Сенченко, М. І. Бібліографія країн світу [Текст] / М. І. Сенченко. – К. : Ліра-К, 2023. – 306 с.
30. Універсальна десяткова класифікація (УДК) [Текст] : допоміжні та основна таблиці (станом на 2011 рік) / гол. ред. М. І. Сенченко ; підгот. вид. : М. Й. Ахвердова, І. А. Бородіна, Т. Е. Калініна [та ін.] ; пер.з англ. – К. : Кн. палата України ім. І. Федорова, 2017. – 1095 с.
31. Швецова-Водка, Г. М. Загальне бібліографознавство. Бібліографічні ресурси України [Текст] : навч. посіб. / Г. М. Швецова-Водка. – К. : Кондор, 2018. – 220 с.
32. Шипота, Г. Є. Бібліографічна діяльність [Текст] : практикум / Г. Є. Шипота. – К. : Ліра-К, 2020. – 176с.
33. Шкіцька, І. Ю. Аналітико-синтетичне опрацювання інформації [Текст] : навч. посіб. / І. Ю. Шкіцька. – 3-тє вид., оновл. та доповн. – Тернопіль : ЗУНУ, 2022. – 260 с.

Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання: роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-20 балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності: Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування

під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту.

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2 (РКР)	Заліковий модуль 3 (підсумкова оцінка за КППЗ)	Заліковий модуль 4 (екзамен)	Разом
20 %	20 %	20 %	40%	100 %
1. Усне опитування під час занять. (6 тем по 5 балів = 30 балів) 2. Письмова робота = 70 балів.	1. Усне опитування під час занять (5 теми по 10 балів = 50 балів). 2. Письмова робота = 50 балів.	1. Написання та захист КППЗ = 80 балів. 2. Виконання завдань під час тренінгу = 20 балів.	1. Тестові завдання (5 тестів по 6 балів за тест) – макс. 30 балів 2. Теоретичні питання (2 питання) – по 35 балів, макс. 70 балів.	
6–9 тиждень	14 тиждень	16–17 тиждень	за окремим розкладом	

Шкала оцінювання

За шкалою ЗУНУ	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90–100	відмінно	A (відмінно)
85–89	добре	B (дуже добре)
75–84		C (добре)
65–74	задовільно	D (задовільно)
60–64		E (достатньо)
35–59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1–34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

№	Найменування	Номер теми
---	--------------	------------

1.	Фліпчарт	1–11
2.	Ноутбук	1–11
3.	Проектор	1–11
4.	Пакет презентаційних матеріалів	1–11
5.	АБІС «УФД/Бібліотека»	4, 10